Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott

Plats: Messingen, klassrum 1370, Love Almqvist torg 1

Tid: tisdagen den 3 februari 2026, klockan 09:00 – 11:48. Ajournering: 10:47-10:55

Beslutande

Ledamöter:
Emelie Voetmann (L), ordförande
Marie Larsson (VB), vice ordförande
Oskar Weinmar (M), 2:e vice ordförande §§ 2–5
Mathias Bohman (S)
Maria Fälth (KD), tjg. ersättare
Jesper Lundberg (VB), tjg. ersättare § 1

Ersättare:
Suzanne Granqvist Enell (S), distans
Jesper Lundberg (VB)
Päivi Verdier (V)

Övriga deltagande:
Maria Tuvesson (MP), adjungerad ledamot; Vuksan Rovcanin (C), adjungerad ledamot; Derk de Beer, kommundirektör §§ 1-4; Anna Atterlöf, strategisk planeringschef § 1; Linda Börjesson, avdelningschef; Celeste Hoffman, enhetschef § 1, David Lundqvist, miljöprojektledare § 1; Kerstin Kökeritz, renhållningsingenjör § 1; Francisca Samuelsson, enhetschef; Caroline Ankarström, strateg; Madeleine Gilbertsson, strateg; Tina Skönstedt, kommunikatör; Yaël Bratel, social- och hållbarhetsstrateg § 3–5; Sarah Franzen, säkerhetssamordnare; Luis Araya, Polismyndigheten §§ 1–4; Dijana Djordjevic, nämndsekreterare; Engla Halvarsson, nämndsekreterare.

Utses att justera: Maria Fälth (KD)

Justeringens plats och tid:

Kommunledningskontoret den 9 februari

Underskrifter

Sekreterare: ……..

Ordförande: ……..……

Justerande: ……

Paragrafer: §§ 1–5

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Anslagsbevisen publiceras på http://www.upplandsvasby.se/anslagstavla

Organ:	Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2026-02-03
Datum för publicering av anslag:	2026-02-10
Datum för avpublicering av anslag:	2026-03-04
Förvaringsplats för protokollet:	Centralvägen 1, plan 2
Underskrift:	……..

§ 1

Information-och frågor (KS/2025:595)

Klimat-, miljö- och hållbarhetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

_____

Beskrivning av ärendet

- **Rapport intern miljörevision**

Föredragande: David Lundqvist (5 min)

- **Revidering av klimat- och energistrategi**

Föredragande: Anna Atterlöf (5 min)

- **Avfallsplan**

Föredragande: Celeste Hoffman (15 min)

- **Kommundirektör informerar**

Föredragande: Derk de Beer (5 min)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

§ 2

Redovisning av meddelanden (KS/2025:596)

Klimat-, miljö- och hållbarhetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott godkänner redovisningen av meddelanden.

Beskrivning av ärendet

Följande meddelanden redovisas kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott den 3 februari 2026:

- Bestämmelser för kommunstyrelsens klimat-, miljö och hållbarhetsutskott
- Flerårsplan med budget
- Upplands Väsby kommuns månadsrapport oktober 2025
- Utdrag ur KF protokoll 2025-11-20 §163 Flerårsplan med budget 2026–2028
- Utdrag ur KF protokoll 2025-11-02 §159 Revidering av bestämmelser för kommunstyrelsens klimat-miljö och hållbarhetsutskott
- Utdrag ur KF protokoll 2025-11-24 §172 Månadsrapporter 2025 för Upplands Väsby kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott godkänner redovisningen av meddelanden.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

§ 3

Ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby - årsanalys av lägesbilden och positiva insatser som hänt under 2025 samt framåtblick (KS/2024:253)

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Föredragning av årsanalys av lägesbilden 2025 inom ramen för kommunens arbete med ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby. Årsanalysen sammanfattar hur lägesbilden sett ut under året dels på kommunövergripandenivå, dels nedslag i varje kommundel för sig. Medborgarnas röster lyfts in från trygghetmätningen som genomförts under året och positiva insatser som utvecklats och genomförts för att stärka ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby lyfts fram.

Övergripande ses en positiv utveckling där antalet otrygghetskapande händelser och samlingar inom ramen för kommunens och polisens gemensamma lägesbildsarbete (EST). Antalet otrygghetsskapande händelser och samlingar har minskat med tjugo procent mellan 2024 och 2025 och mellan år 2023 och 2025 är minskningen hela trettiosex procent. Antalet helgröna veckor i kommunen ligger ungefär på samma nivå som 2024, något fler 2025.

Antalet kritiska händelser som föranlett ett kritiskt läge är dock flera 2025. De kritiska händelserna har varit spridda i kommunen både tidsmässigt och geografiskt varav hälften har bedömts av polisen som isolerade händelser. Högst bedömning och flest antalet händelser har fortsatt centrala

Väsby, även om en minskning syns över tid även här. Ordningsstörningar kopplat till personer med missbruksproblematik står för en del av händelserna i området, en problematik som inte är systematisk synlig på samma sätt i övriga områden. Sigma är en kommundel som haft ett prioriterat fokus och här ses en tydlig positiv förflyttning både kopplat till antalet händelser som mer än halverats jämfört med 2024 samt att medborgarnas förtroende för kommunen och upplevd trygghet ökat över tid. Insocialisering av unga till kriminalitet och välfärdsbrott, som båda är tätt sammankopplade med den organiserade brottsligheten är två problembilder som fortsatt belysts extra under 2025 liksom våld i nära relation.

Flertalet samverkansinsatser har genomförts under året för att stärka ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby. Insatserna har utgått från lägesbilden och de behov och utmaningar som framkom vid det omfattande kartläggningsarbete som genomfördes under 2024 inom ramen för social hållbarhet. Insatser har kopplats till de fyra prioriterade fokusområdena inom strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby. Några exempel är förstärkt arbete med meningsfull fritid både på grundskola och gymnasiet, fler ungdomsjobb under lov, sommarsatsning med ett brett utbud av aktiviteter som kommunicerades samlat, kompetensutvecklingssatsningar både kopplat till organiserad brottslighet och våld i nära, återbruksfestival som slog besöksrekord och medborgardagar.

Inför 2026 ses behov av att hålla i det goda samverkansarbete som bidragit till den positiva trenden, dra lärdomar från genomförda förflyttningar samt fortsätta utveckla och stärka samverkan med civilsamhället och näringslivet för att skapa ett än mer jämlikt, inkluderande, och tryggt Upplands Väsby. I september antog kommunfullmäktige strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby. Fokus 2026 ligger på att befästa den styr och samverkansstrukturen som har implementerats under hösten kopplat till strategin. Samordna de sju flerårsplaneuppdragen beslutade i flerårsplanen 2026-2028 som ska samordnas inom ramen för strategin och de medlen som finns avsatta. Vid sammanträdet ges en uppdatering av arbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Informationsärende, därav inga ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet är en central del i arbetet för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby och ska genomsyra alla insatser som riktar sig till barn och unga. Merparten av insatserna som genomförts under 2025 inom ramen för arbetet har riktats alt syftat till att skapa förbättrade förutsättningar för barn och unga.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Enheten för social hållbarhet och säkerhet.

§ 4

Barnens medborgarundersökning 2025 (KS/2025:292)

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

———

Beskrivning av ärendet

Barnens medborgarundersökning har genomförts i Upplands Väsby kommun för att synliggöra barn och ungas perspektiv på sin livsmiljö och kommunen. Undersökningen riktade sig till barn och unga i åldrarna 7–17 år och genomfördes under september–november 2025. Svarsfrekvens uppgick till 16% (473 svar) 2025, jämfört med 22% (692 svar) år 2024.

Resultaten visar att många barn och unga trivs i Upplands Väsby. En majoritet av de yngre barnen upplever kommunen som ett bra ställe att bo på och 67 % av ungdomarna i åldern 12–17 år uppger att de är stolta över att bo i kommunen. Trygghetsindex ligger på 37%, vilket är en ökning med 12 procentenheter sedan 2024. När det gäller fritid uppger 52% av ungdomarna att det finns mycket att göra, en ökning med 14 procentenheter sedan 2024.

Endast 7% av de tillfrågade barnen och ungdomarna uppger att de tror att politiker lyssnar på dem, samma andel som 2024. Tilltron till möjlighet att påverka är dock högre än det nationella genomsnittet.

Undersökningen utgör ett viktigt kunskapsunderlag i kommunens fortsatta arbete med barnrättsperspektivet och social hållbarhet. Samtidigt visar den låga svarsfrekvensen på behov av

att utveckla hur kommunen når och engagerar barn och unga i framtida demokrati- och dialogarbete.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutsunderlag

1. Barnens medborgarundersökning 2025

§ 5

Krigsplacering och allmän tjänsteplikt (KS/2025:583)

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta beslut enligt följande:

- Krigsplacera samtliga externa frivilliga resurser.
- Tillämpa allmän tjänsteplikt för samtliga anställda som grund för personalens skyldigheter vid höjd beredskap.

_____

Beskrivning av ärendet

Inom ramen för kommunens ansvar för civil beredskap pågår arbete med att planera och utveckla kommunens krigsorganisation. Arbetet avser särskilt personalförsörjning vid höjd beredskap, inklusive tillgänglighet, krigsplacering och tillämpning av allmän tjänsteplikt.

Kommuner är enligt lagen (2006:544) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap skyldiga att vidta beredskapsförberedelser och planera verksamhet och personal för att kunna fullgöra uppgifter inom totalförsvaret vid höjd beredskap.

Upplands Väsby kommun har inlett ett arbete med att kartlägga totalförsvarsplikten inom personalstyrkan enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, vilken omfattar värnplikt,

civilplikt och allmän tjänsteplikt. Allmän tjänsteplikt kan fullgöras på tre sätt och innebär att den totalförsvarspliktige antingen:

- kvarstår i sin anställning och fortsätter att fullgöra sina ordinarie arbetsuppgifter
- fullgör tjänstgöring enligt avtal om frivillig tjänstgöring inom totalförsvaret, eller
- utför arbete som anvisas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Kommunens anställda:

Samtliga anställda i Upplands Väsby kommun omfattas av allmän tjänsteplikt vid höjd beredskap, vilket innebär skyldighet att inställa sig på arbetsplatsen och bidra till totalförsvaret. Detta utgör grunden för kommunens personalförsörjning och säkerställer kontinuitet i samhällsviktig verksamhet. Allmän tjänsteplikt skapar tydliga ansvarsförhållanden, möjliggör snabb mobilisering av rätt kompetens och stärker kommunens samlade kris- och krigsberedskap.

Externa frivilliga resurser:

Under höjd beredskap behöver kommunen förstärka den egna personalorganisationen genom att ta stöd av externa frivilliga resurser, såsom FRG, Lottakåren och Civilförsvarsföreningen. Detta skapar förutsättningar för att snabbt tillföra personal, kompetens och uthållighet i syfte att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

För att säkerställa korrekt och aktuell information om personalens tillgänglighet, både kommunens egen personal och externa frivilliga resurser, är det nödvändigt att genomföra en disponibilitetskontroll. En sådan kontroll görs i samverkan med Plikt- och prövningsverket och omfattar samtliga anställda och frivilliga.

Krigsplacering:

Värnplikt och civilplikt är lagstadgade skyldigheter enligt lagen om totalförsvarsplikt och innebär att den enskilde tas i anspråk för totalförsvaret. I samband med detta sker normalt krigsplacering i en specifik befattning inom militär eller civil verksamhet, och krigsplacering kan även ske med anställningsavtalet som grund.

Eftersom allmän tjänsteplikt redan ger kommunen rätt och möjlighet att disponera personal vid höjd beredskap är ytterligare krigsplacering av ordinarie personal inte nödvändig, och i Upplands Väsby kommun ska krigsplacering därför främst avse externa frivilliga resurser.

Genom att endast krigsplacera externa frivilliga resurser uppnås:

- Ökad flexibilitet i organisation vid höjd beredskap och ändamålsenligt eftersom befintlig personal som omfattas av allmän tjänsteplikt kan disponeras där behovet är störst.
- Hushållning med skattemedel då en generell krigsplacering av samtliga anställda skulle innebära en betydande administrativ belastning. Kommunen har cirka 1 800 tillsvidareanställda samt ett stort årligt personalflöde med nyanställningar, avslut och timanställda, vilket skulle kräva omfattande samordning, kontroll och rapportering mot ansvariga myndigheter. Detta skulle medföra behov av omkring två heltidsresurser inom HR, utan att den faktiska beredskapen stärks i motsvarande grad.

Nästa steg i arbetet:

1. Genomföra disponibilitetskontroll på samtliga anställda och frivilliga i samverkan med Plikt- och prövningsverket.
2. Krigsplacera samtliga externa frivilliga resurser.
3. Tillämpa allmän tjänsteplikt för samtliga anställda som grund för personalens skyldigheter vid höjd beredskap.
4. Utveckla Upplands Väsby kommuns krigsorganisation.
5. Utbildning i totalförsvar och innebörd av allmän tjänsteplikt för kommunens samtliga anställda.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att krigsplacera endast externa frivilliga resurser bedöms inte medföra några extra kostnader för kommunen. Ersättning till externa frivilliga resurser utgår endast när de faktiskt aktiveras.

Övrig personal som omfattas av allmän tjänsteplikt vid höjd beredskap kvarstår i sin ordinarie anställning, och disponibilitetskontroll bedöms kunna genomföras med befintliga resurser, vilket inte medför några ytterligare kostnader för kommunen.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet är centralt i arbetet med krigsorganisation och krigsplacering. Arbetet utgår från principen om barnets bästa och syftar till att säkerställa att samhällsviktiga verksamheter som berör barn såsom förskola, skola och socialtjänst kan upprätthållas även vid höjd beredskap. Barns särskilda sårbarhet i kris- och krigsorganisationer uppmärksammas genom analys och planering och konsekvensanalyser.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta beslut enligt följande:

- Krigsplacera samtliga externa frivilliga resurser.
- Tillämpa allmän tjänsteplikt för samtliga anställda som grund för personalens skyldigheter vid höjd beredskap.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Yrkanden

Oskar Weinmar (M) och Maria Fälth (KD) yrkar på återremiss med motiveringen att fler anställda i Upplands Väsby kommun ska krigsplaceras.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt förslag mot Oskar Weinmar (M) och Maria Fälth (KD) yrkande om återremiss. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Omröstning begärs.

Omröstning

De som vill bifalla ordförandens förslag röstar ja. De som vill bifalla Oskar Weinmar M) (med fleras) yrkande röstar nej. Tre röstar ja och två röstar nej.

Följande röstar ja:

Marie Larsson (VB), Matthias Bohman (S) och Emelie Voetmann (L)

Följande röstar nej:

Oskar Weinmar (M) och Maria Fäldt (KD)

_____

Beslutet skickas till:

Enheten för social hållbarhet och säkerhet